

ĽADOVCE U NÁS

Vedeli ste, že aj na Slovensku sa v minulosti nachádzali ľadovce?

Vznikli počas doby ľadovej, keď bolo v pohoriach dlhodobo chladno a sneh sa počas roka nestihol roztopiť. Postupne sa premieňal na ľad a vytvoril sa **ľadovec**. Ľadovce sa pomaly pohybovali dolinami a svojou váhou menili povrch krajiny.

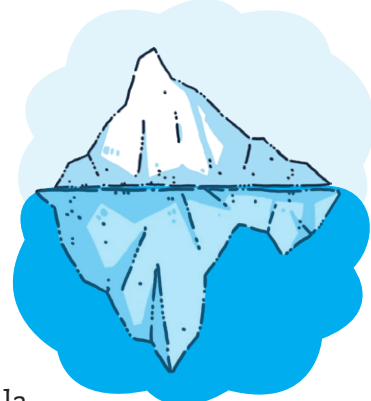
Najväčšie ľadovce sa nachádzali vo **Vysokých Tatrách** a v **Nízkych Tatrách**. Aj keď neboli také rozsiahle ako v Alpách, dokázali vyhlbiť doliny, obrusovať skaly a vytvoriť typické tvary horského reliéfu. Mnohé z týchto tvarov môžeme v Tatrách pozorovať dodnes.

Po skončení poslednej doby ľadovej sa podnebie postupne oteplilo a ľadovce na území Slovenska sa roztopili. Ich činnosť však zanechala výrazné stopy, najmä v podobe horských jazier – **plies**.

Plesá vznikli v miestach, kde ľadovec vyhlbil do skaly priehlbinu. Po jeho roztopení sa táto priehlbina zaplnila

vodou. Preto sú plesá často **hlboké**, majú **studenú vodu** a **čistú hladinu**. Vo Vysokých Tatrách sa nachádza viac ako dvesto plies, medzi ktoré patria napríklad Štrbské pleso, Popradské pleso, Zelené pleso či Veľké Hincovo pleso, ktoré je najhlbšie na Slovensku.

Pôvodne v plesách nežili ryby, pretože podmienky boli pre ne nevhodné. Ryby sa do nich dostali až neskôr zásluhou človeka. Plesá sú veľmi citlivé na znečistenie a sú domovom vzácných rastlín a živočíchov. Keďže vznikali tisíce rokov a ľahko sa poškodia, **sú prísne chránené a platia tu prísne pravidlá ochrany prírody**.

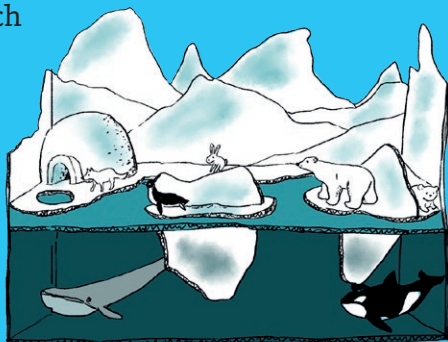

AKO SA ŽIJE NA ĽADE

Vytvorte si model ľadového sveta spolu s nami.

BUDETE POTREBOVAŤ: bielu a modrú akrylovú farbu alebo temperu, štetec, nádobu na vodu, kartónovú krabicu, nožnice, tavnú pištoľ, farebné papiere, zvieratká a postavičky z polárnych oblastí.

NÁVOD: Najprv z krabice odstráňte prednú stenu a nalepte ju zozadu ako druhé poschodie. Potom vytvorte modré a biele plochy - buď ich pomalujte alebo polepte farebnými papiermi. Dokonca môžete obe techniky skombinovať. Zo zvyškov kartónu vytvorte ľadové kryhy, vrchnú časť krabice narežte podľa ich rozmerov a zapichnete ich do modrej vodnej vrstvy tak, aby zasahovali aj dolu. Dozdobte podľa seba a pridajte figúrky na ich miesta.

ĽADOVÝ SVIETNIK

Vytvorte si jednoduchú, ale neuveriteľnú ľadovú krásu.

BUDETE POTREBOVAŤ: balónik, vodu, mrazničku, sviečku.

NÁVOD: Balónik naplňte vodou a vrch uzavrite uzlom tak, aby ostalo trochu vzduchu hore. Potom balón vložte do mrazničky a pravidelne ho otáčajte, kým voda zamrzne do tvaru gule s prázdny stredom. Ak by ste dieru v strede potrebovali zväčšiť, po odbalení balóna na ľad pustíte v tomto mieste teplejšiu až vlažnú vodu. Vložte sviečku a ľadové divadlo ohňa a vody sa môže začať.

